

Sygnatura akt XIV C 668/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P. dnia 07-12-2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Ośrodek (...) w P. XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Hanna Hejduk

Protokolant:st.sekr.sąd. Hanna Gozdał

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2015r. w P.

sprawy z powództwa E. B.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o odszkodowanie

1. Zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powódki E. B. kwotę 70.000 zł (siedemdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 marca 2014r. do dnia zapłaty.
2. Zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powódki E. B. kwotę 1.320,80 zł (jeden tysiąc trzysta dwadzieścia złotych, osiemdziesiąt groszy) tytułem kosztów procesu.
3. W pozostałym zakresie powództwo oddala.
4. Nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz E. B. opisanego w punkcie 1.na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Poznaniu kwotę 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) tytułem opłaty od pozwu.
5. Nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Poznaniu kwotę 3.500 zł (trzy tysiące pięćset złotych) tytułem opłaty od pozwu.

H. H.

Sygn. akt XIV C 668/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 maja 2014 r., który wpłynął do Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. w dniu 5 czerwca 2014 r. powódka P. B., wskazując jako pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W., wniosła o:

- zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 100.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14.03.2012 r. do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.,
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, ewentualnie zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego według spisu kosztów, który zostanie przedłożony na rozprawie.

W odpowiedzi na pozew z dnia 21 stycznia 2015 r. pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosł o oddalenie powództwa w całości

i o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W toku dalszego postępowania powódka podtrzymała swoje żądania i twierdzenia. Również pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w odpowiedziach na pozew.

Sąd ustalił, co następuje:

M. i K. B. byli małżeństwem. Z ich związku pochodzi czworo dzieci: W. B. (po mężu K.) urodzona (...), D. B. urodzony (...), E. B. urodzona (...)
i P. B. urodzona (...)

Małżonkowie zamieszkiwali wraz z dziećmi w P. przy ulicy (...). Przy domu są dwa ogrody użytkowane przez rodzinę.

Państwo B. i ich dzieci tworzyli zgodną i szczęśliwą rodzinę.

K. B. od 1989 roku pracował w firmie (...); w ostatnim okresie przed śmiercią był zatrudniony na stanowisku starszego magazyniera. K. B. był człowiekiem pracowitym i oddanym rodzinie. Miał bardzo dobry kontakt ze wszystkimi dziećmi. Młodsze córki były jego „oczkiem w głowie”. Spędzał z nimi dużo czasu po pracy, bawiąc się w ogrodzie. E. B. była od urodzenia chorowitym dzieckiem, cierpiała na epilepsję i to z jej powody rodzice postanowili, iż matka nie podejmie pracy i będzie zajmować się córką i domem. Córka z ojcem była nierozłączna, wszędzie z nim chodziła, pomagała mu w prowadzeniu akwarium. Ojciec zapisał powódkę wraz z młodszą siostrą na zajęcia plastyczne, aby mogła rozwijać swoje zdolności w tym kierunku. Rodzina powódki do śmierci jej ojca była zawsze razem, wspólnie odwiedzali rodzinę, chodzili do kościoła, wyjeżdżali na wspólne wycieczki.

K. B. dokszałcał się i mobilizował dzieci do nauki. Dzieci widząc ojca z książką same bardziej przykładały się do nauki.

Powódka uczyła się najlepiej ze swojego rodzeństwa.

/zeznania W. (...) z 1 grudnia 2015 roku, przesłuchanie powódki w charakterze strony z 1 grudnia 2015 roku i 2 marca 2015 roku/

26 maja 2005 r. K. i M. B. (1) wraz z córkami P. i E. wracali z M. do P.. Szli pieszo lewą stroną obwodnicy (...), zjazdem w kierunku ulicy (...), przy czym K. i M. prowadzili rowery. Pierwszy szedł K. B., za nim córki, na końcu M. B. (1).

W tym samym czasie T. B. jechał własnym samochodem marki M. nr rejestracyjny (...)
z D. do P.. Poruszał się z prędkością około 100 km/h.

W okolicach skrzyżowania ulicy (...) z drogą zjazdową z obwodnicy K. B. zaczął przechodzić przez jezdnię z lewej strony na prawą. Gdy znajdował się już na prawym pasie ruchu został uderzony przez M. kierowanego przez B.. Kierowca M. nie zredukował prędkości do dopuszczalnych w tym miejscu 60 km/h. W efekcie potrącenia przez samochód K. B. doznał ciężkich obrażeń
i został odwieziony do Szpitala (...) w P..

W szpitalu stwierdzono u pacjenta krwotoczne stłuczenia rdzenia kręgowego w odcinku szyjnym, złamanie kręgosłupa piersiowego na wysokości Th 4, złamanie kości lewego podudzia, podbiegnięcia krwawe mięśni międzyżebrowych w prawej i lewej okolicy nadłopatkowej.

Powódka, jak i jej siostra P. bezpośrednio obserwowały przebieg wypadku. M. B. (1), starając się ograniczyć ich stres, w momencie uderzenia K. B. przez samochód zasłoniła im oczy.

Po wypadku dziewczynki zostały zaprowadzone do domu, a M. B. z najstarszą córką udały się do szpitala. K. B. wspólnie z żoną i ze starszymi dziećmi zdecydowali, że nie można narażać P. i E. na niepotrzebne cierpienie i dlatego dziewczynki nie odwiedzały ojca w szpitalu.

K. B. zmarł w szpitalu w dniu 3 czerwca 2005 r. D. B. towarzyszył ojcu w chwili śmierci.

Po powrocie do domu D. i W. przekazali młodszym siostronom informację o śmierci taty. Dziewczynki zareagowały płaczem.

E. B. zmieniła się po śmierci ojca. Stała się smutna i apatyczna, nie chciała wychodzić z domu, zamknęła się w sobie do tego stopnia, że nie pamięta z tego okresu zakończenia roku szkolnego.

Powódka nie była w stanie chodzić do szkoły, E. i P. po śmierci taty odczuwały lęk przed samodzielnym poruszaniem, bały się samochodów, bały się same przechodzić przez jezdnię.

Z tych powodów przez około rok musiały być odwożone

i przywożone ze szkoły. Przez około rok obie dziewczynki były pod opieką psychologa, do którego zgłosiła je matka w związku

z traumą związaną z tragiczną śmiercią ojca.

Matka powódki M. B. (1) bardzo ciężko przeżyła śmierć męża.

25 lipca 2008 r. M. B. (1) wyjechała do Anglii w celach zarobkowych. Za granicą związała się z innym mężczyzną. Przyjechała do domu na krótko; potem znowu wyjechała za granicę. Faktyczną opiekę nad powódką i jej siostrą przejął brat

i jego żona.

Prokurator Rejonowy w P. wszczął postępowanie przygotowawcze w sprawie wypadku, w następstwie którego poniósł śmierć K. B. i w dniu 31 sierpnia 2005 r. skierował do Sadu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko T. B..

Wyrokiem z dnia 19 października 2005 r., w sprawie oznaczonej sygn. akt II K 502/05, Sąd Rejonowy w P. uznał oskarżonego T. B. za winnego tego, że w dniu 26.05.2005 r. na drodze L.-P., kierując samochodem osobowym m-ki M., nr rej. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że w czasie zbliżania się do skrzyżowania ul. (...) z drogą prowadzącą na wiadukt obwodnicy (...), przekroczył dopuszczalną administracyjnie prędkość 60 km/h o 40 km/h, czym doprowadził do potrącenia pieszego K. B., który prowadząc rower przekraczał drogę P.-L. w rejonie skrzyżowania, w następstwie czego doznał on obrażeń w postaci krwotocznego stłuczenia rdzenia kręgowego

w odcinku szyjnym, złamania kręgosłupa piersiowego na wysokości Th 4, złamania kości lewego podudzia, podbiegnięć krwawych mięśni międzyżebrowych w prawej i lewej okolicy nadłopatkowej, skutkujących jego zgonem, tj. występku z art. 177 § 2 k.k. i wymierzył mu karę dwóch lat pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres lat pięciu tytułem próby oraz wymierzył karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 23 listopada 2005 r.

Posiadacz samochodu osobowego m-ki M., nr rej. (...) był objęty ochroną ubezpieczeniową wynikającą z faktu zawarcia z (...) S.A. z siedzibą

w W. umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

/okoliczność bezsporna/

Powódka obecnie usamodzielniała się. Początkowo mieszkała

z bratem i jego rodziną, a następnie ze starszą siostrą. Od września 2015 roku zamieszkuje oddzielnie wraz ze swoim partnerem. Skończyła technikum i uczy się w szkole medycznej jako asystentka stomatologiczna. Źródłem utrzymania powódki jest renta w wysokości 247,55 zł przyznana przez ubezpieczyciela oraz renta z ZUS w kwocie 730 zł oraz środki pieniężne z (...)

w wysokości 500 zł z przeznaczeniem na kontynuację nauki. Powódka mieszkając z rodzicami często była zachęcana przez ojca do nauki zwłaszcza w zakresie przedmiotów ścisłych. Po śmierci ojca przez rok chodziła na terapię psychologiczną, która była prowadzona w Zespole (...)

w P.. Powódka, mimo upływu czasu, często myśli o ojcu, bezpośrednio po jego śmierci przestała chodzić do kościoła na skutek żalu jaki odczuwała po śmierci swojego rodzica.

W dalszym ciągu często towarzyszy powódce strach przy przechodzeniu przez ulicę w obawie, że może ją spotkać to, co spotkało jej ojca. Często martwi się o swoją przyszłość, odczuwa żal i przygnębienie i stan ten wini przedwczesną utratą rodzica. Powódce towarzyszą w trakcie Świąt Bożego Narodzenia wspomnienia związane z obrzędami wprowadzanymi przez jej ojca, myśli o prezentach otrzymanych od niego.

/dowód: opinia psycholog K. S. – k. 148-151, zeznania biegłej na rozprawie 1 grudnia 2015 roku, zaświadczenie z poradni – k. 127 akt, treść oświadczenia powódki skierowanego do ubezpieczyciela z 26 maja 2015 roku – k. 116 akt/

Sąd zważył, co następuje:

Za wiarygodne uznać należało wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach sprawy. Wiarygodność i moc dowodowa dokumentów nie były bowiem kwestionowane przez żadną ze stron; nie było także podstaw do tego, żeby któremukolwiek

z dokumentów odmówić wiarygodności lub mocy dowodowej

z urzędu. Wskazać należy, że istotna część dokumentów takich jak np. orzeczenia sądowe, protokoły rozpraw i inne to dokumenty urzędowe w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c., stanowiące dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Szczególnym rodzajem dokumentem urzędowym jest prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w P. z 19 października 2005 r. Zgodnie z treścią art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się

w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną. Dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie wyżej przytoczona regulacja ma takie znaczenie, że za udowodnione należało uznać to, że kierujący samochodem marki M. T. B. ponosi winę za spowodowanie wypadku, wskutek którego śmierć poniósł ojciec powódki K. B.. Podkreślić przy tym należy, że pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie tezy, że poszkodowany swoim zachowaniem w jakimkolwiek stopniu przyczynił się do spowodowania wypadku. Mając na uwadze bezsporny fakt korzystania przez sprawcę szkody

z ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w chwili spowodowania wypadku, odpowiedzialność cywilna pozwanego co do zasady nie powinna być kwestionowana

Zasługują również na wiarę zeznania świadków przesłuchanych w toku postępowania dowodowego.

W ich zeznaniach nie sposób jednak dopatrzeć się jakiegokolwiek stronniczości lub braku obiektywizmu. Wypowiedzi świadków korespondują ze sobą, tworzą spójną całość, nie zawierają istotnych sprzeczności ani nielogiczności tego rodzaju, które mogłyby prowadzić do podważenia zeznań którekolwiek ze świadków w całości lub choćby w części. Zeznania świadków są cennym materiałem dowodowym, gdyż w sposób wiarygodny przedstawili oni relacje łączące powodów z ich zmarłym ojcem; opisali także jak śmierć K. B. wpłynęła na życie powódki.

Na wiarę zasługuje także dowód z przesłuchania powódki

w charakterze strony. Powódka w sposób wiarygodny przedstawiła swoje relacje z ojcem oraz to, w jaki sposób ich jej się zmieniło po śmierci K. B.. Wypowiedzi powódki korespondują z treścią zeznań świadków oraz z treścią zgromadzonych w aktach dokumentów. Również ustalenia biegłej z opinii są zgodne z ustaleniami Sądu orzekającego.

Odpowiedzialność pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. wynika z zawarcia przez posiadacza samochodu osobowego marki M. o nr rej. (...) T. B., który spowodował wypadek komunikacyjny, w następstwie którego poniósł śmierć K. B., ważnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Zdarzenie miało miejsce w dniu 26 maja 2005 r. - w związku z tym, do odpowiedzialności za szkodę niemajątkową zastosowanie będą miały przepisy zawarte w ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). W myśl art. 34 ust. 1 z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W dniu 3 sierpnia 2008 r. wszedł w życie art. 446 § 4 k.c., który stanowi, że sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przepis ten nie może stanowić jednak podstawy do dochodzenia przez powoda roszczeń w niniejszej sprawie, bowiem zdarzenie będące źródłem tych roszczeń miało miejsce przed wejściem w życie przywołanego przepisu.

Pozwany podniósł, że żądane przez powoda zadośćuczynienie jest bezzasadne z uwagi na fakt, że art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych nie obejmuje roszczeń z tytułu naruszenia dóbr osobistych osób trzecich, objętych dyspozycją art. 448 k.c.

Zdaniem Sądu, stanowisko pozwanego jest nieuzasadnione. Z ugruntowanego orzecznictwa, obejmującego zarówno uchwały, jak i wyroki wydane w sprawach, w których bezpośrednio pozywano ubezpieczycieli zobowiązanych do odszkodowania

w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, wynika, że Sąd Najwyższy pośrednio, lecz bez wątpliwości i konsekwentnie uznawał, iż umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów obejmuje także zadośćuczynienie za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. Nie ma podstaw do odstąpienia od tej linii orzecznictwa, dominującej także w orzecznictwie sądów powszechnych. Nie można dopatrywać się ich zwłaszcza w nowelizacji art. 34 ust. 1, dokonanej ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r., o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 205, poz. 1210; dalej: "ustawa nowelizacyjna z 2011 r."), która weszła w życie z dniem 11 lutego 2012 r. (art. 11 ustawy nowelizacyjnej z 2011 r.). Artykuł 34 ust. 1 w brzmieniu sprzed dnia 11 lutego 2012 r. stanowił, że z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Dokonana ustawą nowelizacyjną z 2011 r. zmiana tego przepisu polegała na zastąpieniu użytego w nim zwrotu "szkodę, której następstwem jest" zwrotem "szkodę, będącą następstwem". Znowelizowany art. 34 ust. 1 stanowi podstawę do objęcia ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów także zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c., gdyż w jego nowym brzmieniu "jest już wyraźnie mowa o naprawieniu szkody, będącej następstwem śmierci" (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2012 r. III CZP 93/12, OSNC 2013/7-8/84, LEX nr 1267081, Biul.SN 2012/12/11, M.Prawn. 2013/2/58).

Sąd podziela dominujące obecnie w judykaturze stanowisko, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Wiąż rodzinna stanowi bowiem dobro osobiste i podlega ochronie na podstawie art. 23 i art. 24 k.c. Wprowadzenie art. 446 § 4 k.c. doprowadziło jedynie do zmiany w

sposobie realizacji roszczenia przez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, LEX nr 604152; z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, OSNC 2012, Nr 1, poz. 10).

W myśl art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się.

Zgodnie natomiast z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Wbrew twierdzeniom zawartym w odpowiedzi na pozew, powódka wykazała zarówno fakt istnienia dobra osobistego w postaci prawa do utrzymywania więzi rodzinnej z ojcem, jak również to, że wskutek śmierci K. B. doszło do zerwania tej więzi czyli naruszenia przysługującego powódce dobra osobistego. Konsekwencją tego faktu było zaistnienie po stronie powódki szkody niemajątkowej określanej jako krzywda.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał w swoich orzeczeniach, że krzywda wywołana śmiercią rodzica jest jedną z najbardziej dotkliwych z uwagi na rodzaj i siłę więzów rodzinnych oraz rolę pełnioną przez niego w rodzinie rolę (por. uzasadnienie wyroku SN z 10 maja 2012 r., IV CSK 416/11, Lex nr 1212823). Jednocześnie podkreślić wypada, że zadośćuczynienie przyznawane na podstawie art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 k.c. ma kompensować nie tylko doznaną ból spowodowany śmiercią osoby bliskiej, lecz przedwczesną utratę członka rodziny. Dobrem osobistym, którego naruszenie wymaga rekompensaty, jest zatem prawo do życia w pełnej rodzinie.

Bez żadnej przesady można powiedzieć, że śmierć K. B. była dla jego córki wielką tragedią, która w zasadniczy sposób wpłynęła na jej dalsze życie.

E. B. w chwili śmierci ojca miała ok. 10 lat i była uczennicą trzeciej klasy szkoły podstawowej. Była bezpośrednim świadkiem wypadku i głęboko to przeżyła. Jej krzywda wyraża się jednak przede wszystkim w tym, że została pozbawiona opieki

i pomocy ojca, w okresie, w którym tego najbardziej potrzebowała. Podkreślić należy, że dla dorastającej dziewczyny ojciec stanowić powinien wzór mężczyzny, który ma wpływ na postrzeganie przez nią świata, kształtowanie światopoglądu i postrzeganie relacji między kobietami i mężczyznami. Poczynione w toku postępowania ustalenia potwierdzają, że K. B. takim wzorem dla córki był. Był on osobą roztrofną

i konsekwentną. Zapewniał rodzinie poczucie bezpieczeństwa

i stabilizację nie tylko w sensie ekonomicznym, ale także emocjonalnym. Potwierdza to fakt, że po jego śmierci M. B. (1) opuściła rodzinę i związała się z innym mężczyzną. Przesłuchani świadkowie potwierdzili, że po śmierci ojca powódka utraciła spontaniczność, stała się osobą smutną i zamkniętą

w sobie w większym zakresie, niż do tej pory. Nadto wskazać należy, że osiągnięcie przez powódkę pełnoletniości nie oznacza wcale, że więź, która łączyła ją z ojcem całkowicie straciła na znaczeniu. Powódka również jako osoba dorosła miała prawo oczekiwać wsparcia ojca w okresie wyboru zawodu, zawarcia związku małżeńskiego, wychowywania dzieci i w innych sprawach, których doświadcza osoba wchodząca w dorosłe życie. Tych możliwości powódka została definitywnie pozbawiona.

W ocenie Sądu, kwota 70.000 zł jest adekwatna do rozmiaru cierpień powódki i konsekwencji wynikających z zerwania jej więzi z ojcem. Żądanie ponad tę kwotę należało uznać za wygórowane i jako nieuzasadnione w okolicznościach sprawy podlegało ono oddaleniu.

Sąd zważył również, że w sprawie zakończonej przed tutejszym Sądem, jej młodszej siostrze Sąd przyznał, tytułem zadośćuczynienia, kwotę 70.000 zł, a strona pozwana w tamtej sprawie nie odwołała się od tego orzeczenia.

W sytuacji bardzo zbieżnej sióstr po śmierci ojca zdaniem Sądu zasądzenie innej kwoty zadośćuczynienia na rzecz powódki wywołałoby u niej poczucie niesprawiedliwości.

/dowód: akta tutejszego Sądu, sygn. a kt XIV C 667/14 w zakresie wyroku wraz z uzasadnieniem – k. 165 i 116-189/

O odsetkach od zasądzonych na rzecz powodów kwot orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2 zd. 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem odsetki te należą się uprawnionym niezależnie od poniesionej szkody i bez względu na to, czy pozwany ponosi odpowiedzialność za ewentualne opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Początek biegu odsetek za opóźnienie ustalono w dniu 14 marca 2014 r.

W dniu 13 marca 2014 r. pozwany odmówił spełnienia świadczenia tym samym uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną. Żądanie zasądzenia odsetek od dnia następnego uznać więc należało za uzasadnione.

Podkreślić przy tym należy, że wyrok zasadzający zadośćuczynienie w związku z faktem naruszenia dóbr osobistych nie ma charakteru konstytutywnego, ale charakter deklaratoryjny, co oznacza, że odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego należą się wierzycielowi od dnia wezwania do zapłaty. Takie stanowisko dominuje obecnie w orzecznictwie (wyrok SA w Lublinie z 05.03.2015 r., I ACa 801/14, LEX nr 1661239; wyrok SA w Katowicach z 27.01.2015 r., I Aca 637/14, LEX nr 1649231).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Powódka domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 100.000 zł. Faktycznie zasądzono na jej rzecz 70.000 zł, co oznacza, że jej żądanie zostało uwzględnione w 70 %. Oznacza to, że powódka może domagać się od pozwanego zwrotu 70 % poniesionych przez siebie kosztów procesu i jednocześnie ma obowiązek zwrócić pozwanemu 30 % kosztów przez niego poniesionych. Powódka poniosła koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.617 zł (powódka została zwolniona od opłaty od pozwu w całości). Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.617 zł.

Przy uwzględnieniu procentu (proporcji), w jakiej każda ze stron wygrała sprawę, powódka może domagać się od pozwanego

z tytułu kosztów procesu kwoty 2.531,90 zł (70 % z 3.617 zł)

i jednocześnie obowiązana jest zwrócić mu z tego tytułu kwotę 1.085,10 zł (30 % z 3.617 zł). Po wzajemnym zarachowaniu

i uwzględnieniu zasady stosunkowego rozliczenia kosztów procesu, należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki z tytułu tych kosztów kwotę 1.446,80 zł.

Przy rozliczeniu kosztów procesu między stronami nie uwzględniono opłat od pozwu nieuiszczonych przez powódkę. Podkreślić jednak należy, że zgodnie z treścią art. 108 ustawy

z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jednolity tekst Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Zasady ponoszenia przez strony nieuiszczonej opłaty od pozwu zostały uregulowane w art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z ustępem 1 tego artykułu kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Z kolei z ustępu 2 pkt. 1 tego przepisu wynika, że koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz strony, której czynność spowodowała ich powstanie. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłata wynosi 5 % wartości przedmiotu sporu.

Cała opłata od pozwu w przypadku roszczenia dochodzonego przez E. B. wynosi 5.000 zł. Powódka została w całości zwolniona od tej opłaty, do rozliczenia pozostaje więc cała opłata.

Przy uwzględnieniu wyniku procesu, należało więc z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych (opłaty od pozwu), ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa z roszczenia zasądzonego na rzecz powódki kwotę 1.500 zł i od pozwanego kwotę 3.500 zł.

Nadto do kosztów procesu, które uległy stosunkowemu rozliczeniu, wchodzi też koszty zastępstwa procesowego i koszty opinii biegłego w kwocie 420 zł.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku.

/-/H. H.